

Da li će računari za Internet ugroziti Microsoft?

Može li i u stvarnom životu David da nadjača Golijata? Ako je suditi po najnovijim zbivanjima u svetu informacionih tehnologija, to pitanje ima smisla.

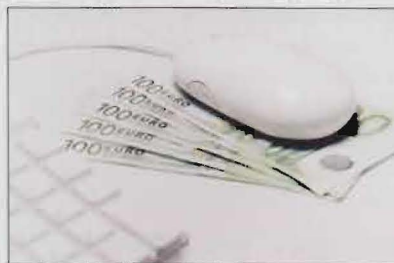
KADA JE u januaru ove godine Microsoft otpustio 5.000 radnika, analitičari su navodili mnoge razloge za prvo veliko smanjenje broja zaposlenih u istoriji te kompanije. Među očiglednim „krivcima“ su sveopšta ekonomska kriza, Appleov neprekinuti lanac uspeha i želja moćnika s Volstrita da vide oslabljeni Microsoft.

Međutim, stvarni uzrok otpuštanja može se svesti na jednostavno objašnjenje – računari za Internet (netbook). Oni omogućavaju korisnicima da obavljaju svakodnevne poslove, kao što su krstarenje Internetom, slanje i primanje e-pošte, slušanje muzike i izvršavanje osnovnih programa. Računari koji spadaju u ovu kategoriju po pravilu su lakši od kilograma i ne deblji od 2,5 centimetra, imaju ekran dijagonale od sedam do deset inča, podršku za bežično povezivanje s Internetom i izdržljivije baterije. Ti ultralaki prenosivi računari, svedenih funkcija i mogućnosti, koštaju između 200 i 400 dolara, tako da su preoteli veliki deo Microsoftovog finansijskog kolača. Ukoliko u toj kompaniji ne smisle plan kako da izađu na kraj s Internet računarima, njen prihod će stagnirati.

Najavljujući otpuštanja zaposlenih, zvaničnici Microsofta su naglasili da je prihod u poslednjem tromesečju 2008. povećan za „anemičnih“ 1,6 procenata u odnosu na isti period 2007. godine. Međutim, taj podatak ne kazuje celu istinu – najteži udar je pogodio Windows, dok je prodaja sistema za servere i srodnih alatki znatno povećana. Prodaja Windowsa je smanjena za osam procenata, dok je prihod od serverskih operativnih sistema bio veći za 15 procenata.

U Microsoftu otvoreno krive Internet računare za pad prodaje Windowsa. U zvaničnom saopštenju kompanije piše da

je „smanjenje prihoda za osam procenata posledica slabosti tržišta ličnih računara i priklanjanja kupaca jeftinijim Internet računarima“. Ti mali uređaji su danas jedina svetla tačka za proizvođače računara – tražnja za njima ubrzano raste, dok na tržištu PC modela vlada mrtvilo. Prema podacima kompanije IDC, u 2008. prodato je 10.000.000 računara za Inter-

net, a taj broj bi ove godine trebalo da bude više nego udvostručen.

Zašto su to loše vesti za Microsoft? Ponajpre zato što se najmanje 30 procenata svih Internet računara isporučuje s Linuxom. To znači da Microsoft ne dobija ni prebijenu paru za Windows gotovo od trećine svih prodatih računara za Internet. Budući da je to segment tržišta PC računara koji najbrže raste, Microsoftov problem bi vremenom mogao da bude samo još veći – i teži.

Pored toga, kupci Internet računara pod Linuxom neće kupovati ni Microsoftov programski paket Office, što je dodatni udarac za Microsoftove prihode. Shodno tome, ne iznenađuje ni podatak da je u poslednjem tromesečju prošle godine i prodaja Officea bila slaba. Ukupno gledano, prodaja koju je ostvarila Microsoftova grupa za poslovne korisnike, nadležna i za Office, porasla je za neznatnih 1,9 odsto, ali se prodaja verzije tog paketa za kućne korisnike strmoglavila za 23 pro-

cenata – a upravo su to korisnici koji kupuju računare za Internet.

Glavobolju Microsoftu zadaju i druge okolnosti u vezi s računarima za Internet. Za verziju Windowsa koja se prodaje na tim računarima kompanija dobija manje novca nego za Windows na prenosivim ili stonim konfiguracijama. Profitna stopa je veoma mala za sisteme koji koštaju od 200 do 400 dolara, tako da ni Microsoft ne može da naplati punu cenu Windowsa. A kada se uzme u obzir cena Officea za kućne korisnike – u proseku oko 200 dolara za najjeftiniju verziju – malo je verovatno da će vlasnici Internet računara koji koriste Windows kupiti i Office. Naprosto, nema ni smisla dati za softver onoliko novca koliko i za ceo računar.

U Microsoftu priznaju da imaju problem i preduzimaju neophodne akcije da ga reše. Prvi korak je prilagođavanje budućeg operativnog sistema Windows 7 tako da se može koristiti i na računarima za Internet – što Vista ne može. Kada Windows 7 bude objavljen, Microsoft će verovatno potrošiti mnogo novca za promociju njegove upotrebe na Internet računarima, u nastojanju da potisne ili bitno smanji korišćenje Linuxa na njima. U Microsoftu pripremaju i jeftiniju verziju Officea, zasnovanu na Webu, što je pokušaj da deo zarade za taj paket dobijaju i od vlasnika Internet računara.

Hoće li te mere biti dovoljne da „ispeglažu“ pad prihoda koji su prouzrokovali računari za Internet? Verovatno neće. Zato u kompaniji očajnički nastoje da osmisle način za uspešno poslovanje na Webu. Ukoliko u tome ne uspeju, dani velikog rasta prihoda i zarade će za Microsoft biti lepša prošlost, velikim delom zbog računara za Internet.

Grgo Butirić je zamjenik glavnog i odgovornog urednika časopisa Mikro. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/grgo.